Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre rybárstvo

2024/0263(NLE)

24.2.2025

***

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí vykonávacieho protokolu (na roky 2025 – 2030) k protokolu, ktorým sa vykonáva Dohoda o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Grónska a vládou Dánska na strane druhej, v mene Európskej únie (COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

Výbor pre rybárstvo

Spravodajkyňa: Emma Fourreau

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Procédure d'approbation
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....4

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....5

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJKYNI POSKYTLI INFORMÁCIE.....7

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí vykonávacieho protokolu (na roky 2025 – 2030) k protokolu, ktorým sa vykonáva Dohoda o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Grónska a vládou Dánska na strane druhej, v mene Európskej únie
(COM(2024)0479 – C10 0227/2024 – 2024/0263(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (14652/2024),

– so zreteľom na návrh protokolu o vykonávaní Dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Grónska a vládou Dánska na strane druhej (2025 – 2030), v mene Únie (14781/24),

– so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 43 ods. 2 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom v) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C10-0227/2024),

– so zreteľom na rozpočtové posúdenie Výborom pre rozpočet,

– so zreteľom na svoje nelegislatívne uznesenie z ...[1] o návrhu rozhodnutia,

– so zreteľom na článok 107 ods. 1 a 4 a článok 117 ods. 7 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na odporúčanie Výboru pre rybárstvo (A10-0000/2025),

1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov na jednej strane a Grónska a Dánska na strane druhej.

[1] Prijaté texty, P10_TA(0000)0000.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Grónsko a Európska únia podpísali na konci roka 2024 nový vykonávací protokol k dohode o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva (2025 – 2030). Ide o zmiešanú dohodu, ktorá umožňuje plavidlám EÚ loviť druhy, ako sú treska škvrnitá, halibut tmavý, sebastes alebo kreveta boreálna. EÚ za to vypláca finančný príspevok 17 296 857 EUR ročne, z čoho 14 096 857 EUR je určených na prístupové práva a 3 200 000 EUR na podporu a vykonávanie rybárskej politiky v Grónsku, a to nad rámec poplatkov, ktoré platia vlastníci lodí. V posledných rokoch umožnila rybárska dohoda približne desiatim plavidlám Únie pôsobiť vo vodách tohto autonómneho územia. V novom protokole sa podrobne opisujú pravidlá a ustanovenia, ktorými sa tento prístup riadi.

Rybárstvo v Grónsku

Rybárstvo je pre Grónsko zo sociálno-ekonomického a kultúrneho hľadiska kľúčovým odvetvím. Poskytuje 15 % pracovných miest a viac ako 90 % Grónska. Pobrežný (inshore) rybolov zahŕňa najmä malé lode (dinghies). Živí miestne hospodárstvo a zabezpečuje pracovné miesta. Mnohé odľahlé komunity Inuitov sú závislé od samozásobiteľského rybolovu. Grónsko má tiež rozvinutú rybársku flotilu na lov mimo pobrežných (offshore) vôd a uzavrelo rybárske dohody, ktoré zahraničným plavidlám umožňujú loviť v tejto rybolovnej oblasti. Rybolov v Grónsku je vystavený dôsledkom zmeny klímy na citlivé arktické morské prostredie vrátane vplyvov na druhy rýb. Grónsko zaviedlo opatrenia na obmedzenie vplyvu rybolovu na morské prostredie: zákaz odhadzovania úlovkov, plán riadenia vedľajších úlovkov atď.

Nový vykonávací protokol k dohode o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva

Podpísaný nový protokol platí na šesť rokov, čo zainteresovaným stranám poskytuje stabilitu a viditeľnosť. Predpokladá prijatie opatrení na reguláciu prístupu európskych plavidiel do príslušných vôd a spolupráce s Grónskom: rybolovné možnosti, vedľajšie úlovky, vedecká spolupráca, monitorovanie, kontrola, dohľad, rybolovné zóny, pozorovatelia atď.

Dohoda je špecifická v tom, že úlovky sa regulujú každoročne stanovenými rybolovnými možnosťami. Spravodajkyňa vyjadruje znepokojenie nad tým, že podľa hodnotenia ex post prekračujú v prípade viacerých cieľových druhov hodnoty celkového povoleného výlovu (TAC) limity stanovené vo vedeckom odporúčaní. Tieto situácie preukázaného nadmerného rybolovu alebo neistoty spojené s nedostatkom údajov ohrozujú populácie rýb a udržateľnosť rybolovu, ako je to v prípade kreviet boreálnych. Viaceré orientačné rybolovné možnosti boli preto znížené. Druhá téma súvisí s potrebou dodatočných údajov o cieľových druhoch a morských ekosystémoch.

Plán odvetvovej podpory sa prijme do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti protokolu.

Odvetvová podpora priznaná v posledných rokoch umožnila podporovať výskum a vedecké hodnotenia, správu grónskeho rybolovu, kontrolu, ale aj maloobjemový pobrežný rybolov. Hodnotenie posledného protokolu je v tejto súvislosti pozitívne.

Závery a odporúčania

Spravodajkyňa pripomína význam dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva a vzťahov v oblasti rybárstva medzi Grónskom a EÚ v kontexte súčasného diplomatického napätia vo vzťahu so Spojenými štátmi a klimatickej krízy v Arktíde. Vďaka odvetvovej podpore ponúka rybárska dohoda oporu, ktorú uvítali orgány, ako aj mnohí aktéri občianskej spoločnosti v Grónsku. Zvýšenie finančného príspevku vyplácaného EÚ, sumy odvetvovej podpory a poplatkov hradených vlastníkmi lodí, je pozitívne.

Spravodajkyňa vyzýva EÚ, aby poskytovala väčšiu podporu pobrežným rybárskym komunitám a zároveň rešpektovala práva pôvodného obyvateľstva a usmernenia FAO týkajúce sa drobného rybolovu. Bolo by vhodné zapojiť do tejto dohody aj ich, ako aj mimovládne organizácie. Podpora EÚ, pokiaľ ide o kontrolu, boj proti NNN rybolovu, zber údajov a vedecký výskum, sa takisto hodnotí pozitívne.

Spravodajkyňa poukazuje na environmentálne výzvy dohody. Ako už Parlament požadoval v roku 2021, je nevyhnutné pokračovať v zbere údajov a v boji proti nadmernému rybolovu v nadväznosti na vedecké odporúčania na stanovenie celkového povoleného výlovu (TAC) v Grónsku a prideľovanie ročných rybolovných možností Únii. Aj keď Únia loví menšie množstvá, musí sa riadiť zásadou predbežnej opatrnosti. Vymedzenie prebytku je v niektorých prípadoch sporné. Rybolov vykonávaný plavidlami Únie má ostatne vplyv aj na ekosystémy morského dna a dôraz sa musí klásť na identifikáciu a ochranu citlivých morských ekosystémov s podporou odvetvia.

Spravodajkyňa napokon žiada, aby sa táto dohoda o rybolove zasadila do kontextu regionálneho riadenia rybárstva. V dôsledku výmeny kvót sú s dohodou úzko spojené s pobrexitové vzťahy s pobrežnými krajinami vrátane Nórska. Únia a Grónsko musia posilniť spoluprácu a transparentnosť v rámci regionálnej organizácie pre riadenie rybárstva a dohôd medzi pobrežnými štátmi. Vo všeobecnosti musí Únia viac chrániť druhy a morské prostredie v Arktíde.

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJKYNI POSKYTLI INFORMÁCIE

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajkyňa vyhlasuje, že počas prípravy návrhu správy jej poskytli informácie tieto subjekty alebo osoby:

Subjekt a/alebo osoba
Délégation de la France auprès de l'Union européenne
Délégation de l'Allemagne auprès de l'Union européenne
Délégation du Danemark auprès de l'Union européenne
Ministère des pêches groenlandais
Oceana
Europêche
DG MARE (Commission)

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajkyne.

Ak sú v zozname uvedené mená, funkcie alebo mená a funkcie fyzických osôb, spravodajkyňa vyhlasuje, že predložila dotknutým fyzickým osobám oznámenie Európskeho parlamentu o ochrane údajov č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v ktorom sa stanovujú podmienky spracúvania ich osobných údajov a práva súvisiace s týmto spracúvaním.